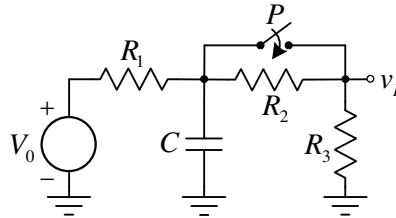

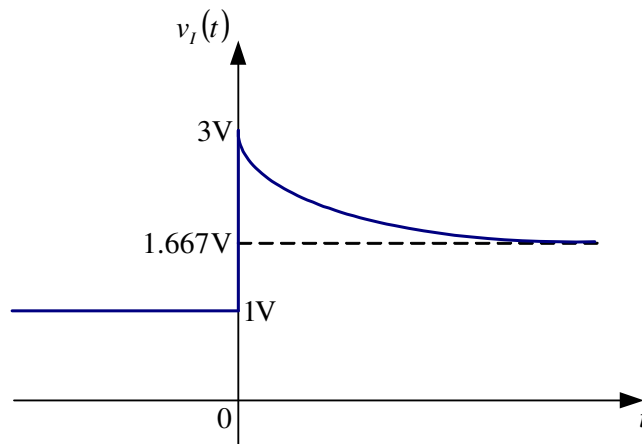
ZADACI ZA SAMOSTALNI RAD

1. U kolu sa slike naponski generator generiše konstantan napon $V_0 = 5V$. Za $t < 0$ kolo se nalazi u stacionarnom stanju i prekidač P je otvoren. Odrediti i nacrtati vremenski oblik napona $v_I(t)$, ako se u trenutku $t = 0$ prekidač P zatvori. Poznato je $R_1 = R_2 = 2k\Omega$, $R_3 = 1k\Omega$ i $C = 10nF$.

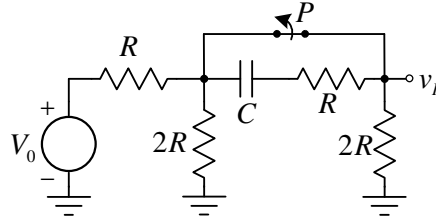

Rešenje:

$$v_I(t) = \begin{cases} 1V = const, & \text{za } t < 0 \\ 1.667V + 1.333V \cdot e^{-\frac{t}{6.67\mu s}}, & \text{za } t > 0 \end{cases}$$

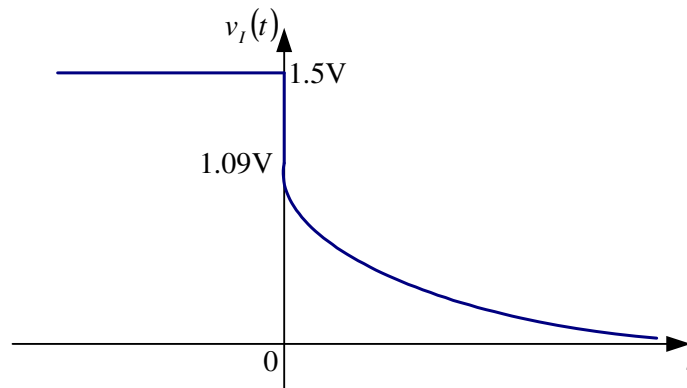

2. U kolu sa slike naponski generator generiše konstantan napon $V_0 = 3V$. Za $t < 0$ kolo se nalazi u stacionarnom stanju i prekidač P je zatvoren. Odrediti i nacrtati vremenski oblik napona $v_i(t)$, ako se u trenutku $t = 0$ prekidač P otvori. Poznato je $R = 10k\Omega$ i $C = 10nF$.

Rešenje:

$$v_i(t) = \begin{cases} 1.5V = const, & \text{za } t < 0 \\ 1.09V \cdot e^{-\frac{t}{366.67\mu s}}, & \text{za } t > 0 \end{cases}$$

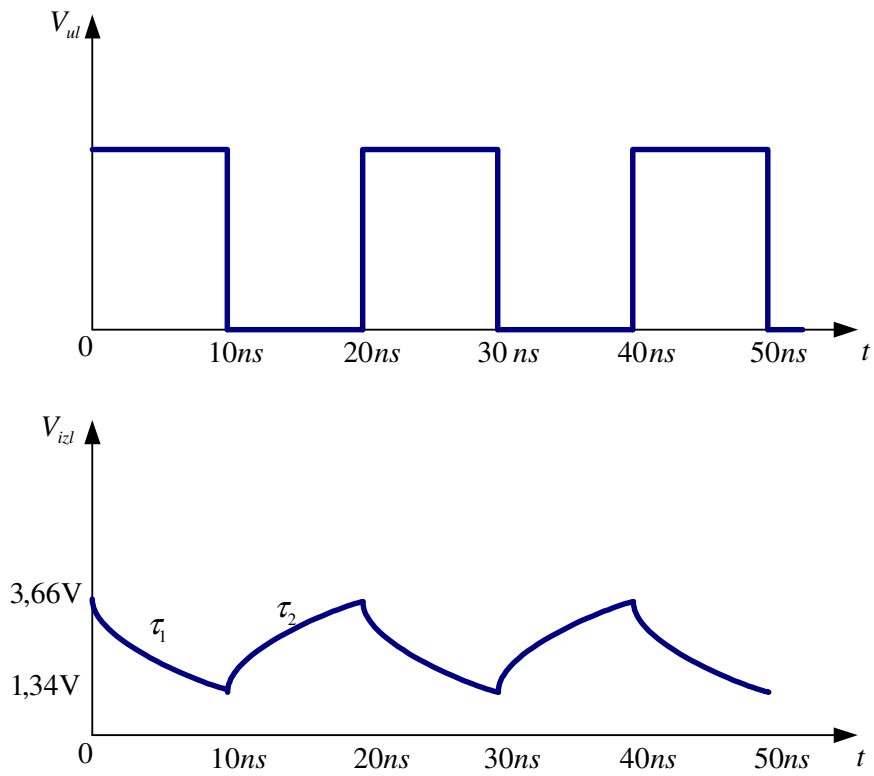
3. Ulazi dvoulaznog NILI CMOS logičkog kola su kratko spojeni i povezani na naponski generator povorke unipolarnih pravougaonih impulsa amplitude 5V, frekvencije 50MHz i jednakog trajanja impulsa i pauze. Izlaz CMOS logičkog kola je povezan na magistralu podataka čija je ukupna kapacitivnost prema masi 50pF. Napon napajanja CMOS logičkog kola iznosi 5V. PMOS tranzistori u provodnom režimu se mogu ekvivalentirati sa otpornostima $r_{dsP} = 100 \Omega$, a u neprovodnom režimu sa $r_{dsP} \rightarrow \infty$, dok se NMOS tranzistori u provodnom režimu mogu ekvivalentirati sa otpornostima $r_{dsN} = 400 \Omega$, a u neprovodnom režimu sa $r_{dsN} \rightarrow \infty$. Izračunati i nacrtati vremenski oblik napona na izlazu CMOS logičkog kola u ustaljenom stanju.

Rešenje:

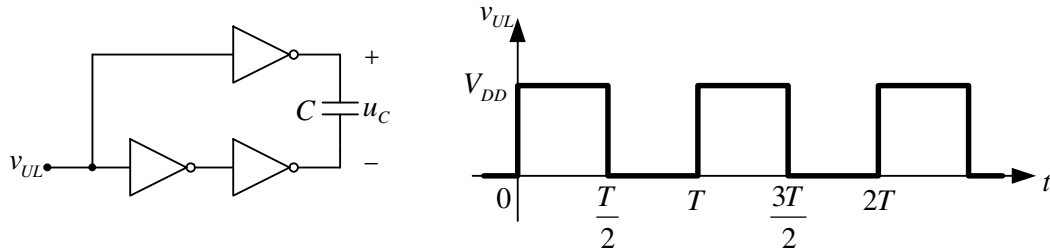
$V_{izl}(t)$ je periodičan signal sa periodom 20ns, a unutar intervala trajanja jedne periode važi:

$$V_{izl}(t) = 3,66V \cdot e^{-\frac{t}{10ns}} \quad \text{za } 0 \leq t \leq 10ns \quad \text{i} \quad V_{izl}(t) = 5V - 3,66V \cdot e^{-\frac{t-10ns}{10ns}} \quad \text{za } 10ns \leq t \leq 20ns .$$

Vremenski oblici signala na ulazu i izlazu datog CMOS logičkog kola su prikazani na sledećoj slici:

4. Invertori u kolu sa slike pripadaju CMOS familiji i napajaju se sa $V_{DD} = 5V$. NMOS i PMOS tranzistori koji sačinjavaju invertore se u provodnom režimu mogu ekvivalentirati otpornostima $r_{ON} = 100\Omega$, a u neprovodnom režimu sa $r_{OFF} \rightarrow \infty$. Kapacitivnost kondenzatora C iznosi 50nF. Na ulaz v_{UL} se dovodi periodična povorka pravougaonih impulsa periode $T = 1ms$, kao što je prikazano na slici. Izračunati i nacrtati vremenski oblik napona na kondenzatoru $u_C(t)$ u ustaljenom stanju.

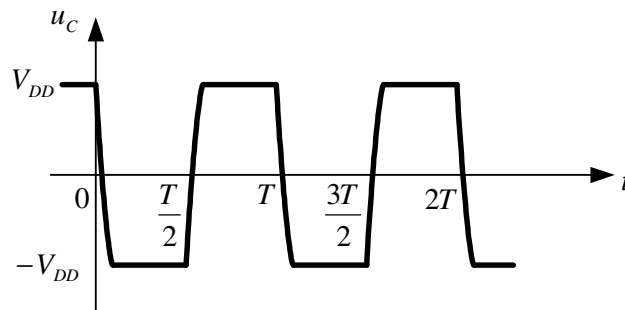
Rešenje:

$$u_C(t) = -V_{DD} + 2V_{DD} \cdot e^{-10^5 t} = -5V + 10V \cdot e^{-10^5 t}, \text{ za vremenski interval } 0 < t < \frac{T}{2}.$$

$$u_C(t) = V_{DD} - 2V_{DD} \cdot e^{-10^5 (t - \frac{T}{2})} = 5V - 10V \cdot e^{-10^5 (t - \frac{T}{2})}, \text{ za vremenski interval } \frac{T}{2} < t < T.$$

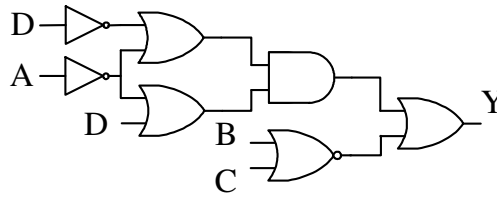
Vrednosti napona $u_C(t)$ za interval $0 < t < T$ se dalje periodično ponavljaju.

Vremenski dijagram napona $u_C(t)$ ima sledeći izgled:

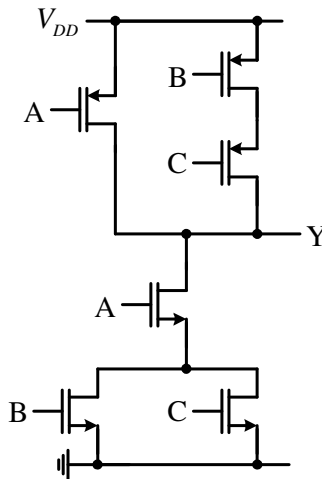
(NAPOMENA: silazne i uzlazne ivice signala $u_C(t)$ su eksponencijalnog karaktera, opisane gornjim jednačinama, iako se to na dijagramu manje jasno vidi).

5. Isprojektovati najprostije statičko CMOS kolo koje realizuje bulovu funkciju kao kolo sa slike.

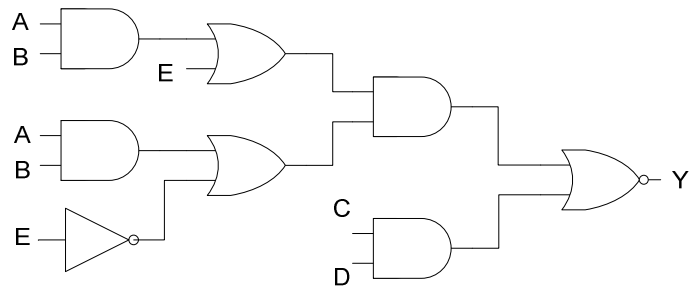

Rešenje:

Funkcija koju treba realizovati je $Y = \overline{A(B+C)}$, što se može dobiti primenom osnovnih operacija bulove algebre nad promenjivama koje učestvuju u formiranju izlaza Y. Statičko CMOS kolo koje realizuje ovu funkciju je prikazano na slici. Kako ulaz D ne utiče na vrednost izlazne promenjive Y on je izostavljen u realizaciji CMOS kola.

6. Koristeći NMOS i PMOS tranzistore, isprojektovati najprostije statičko CMOS kolo koje realizuje bulovu funkciju kao kolo sa slike.

Rešenje:

Funkcija koju treba realizovati je $Y = \overline{AB + CD}$, što se može dobiti primenom osnovnih operacija bulove algebre nad promenjivama koje učestvuju u formiranju izlaza Y. Statičko CMOS kolo koje realizuje ovu funkciju je prikazano na slici. Kako ulaz E ne utiče na vrednost izlazne promenjive Y on je izostavljen u realizaciji CMOS kola.

